

News LETTER

HÍRLEVÉL – 10. SZÁM – 2026

55 évvel később

Projektünkről bővebben:
www.expectart.eu

"This project has received funding from the European Union's programme under grant agreement No. 101132662. The views and opinions expressed are solely those of the authors and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor REA can be held responsible for them."

2025 végén második alkalommal ülésezett a Német Nemzeti Tanácsadó Testület. A találkozónak a karlsruhei Kinemathek adott otthont, amely különlegesen művészi, inspiráló környezetet biztosított a résztvevők számára – olyat, amelyet csak kulturális intézmények, például a mozik tudnak nyújtani.

A testület célja, hogy különböző érintetti csoportok bevonásával új nézőpontokkal gazdagítsa a kutatók és kulturális partnerek munkáját. Ez szorosan kapcsolódik ahhoz is, hogy milyen lehetőségek és kihívások merülnek fel a kritikai kulturális műveltség (CCL) fejlesztésében az iskolákban és a közösségekben. A munkában interdiszciplináris összetételű csoport vett részt: kulturális szakemberek, kutatók, különböző korosztályú diákok, valamint egy pedagógus.

A találkozó középpontjában egy nyitott beszélgetés állt, amely teret adott a különböző inspirációknak: sokféle nézőpontból a résztvevők azt vitatták meg, mikor tekinthető sikeresnek egy olyan kezdeményezés, mint az EXPECT_Art, és mit várnak tőle az érintettek.

A „Marbles” nevű bemelegítő gyakorlat első pillantásra kaotikus firkálásnak tűnt, ám közelebbről nézve sokmindenről szólt: a közelség és távolság megtapasztalásáról, a tér és a láthatóság megosztásáról, a szándékos, vagy véletlen egymásra hatásról valamint a folyamatos alkalmazkodásról a változó helyzetekhez. Röviden: a CCL működés közben!

Ezt követően a résztvevők egy részletet néztek meg a „Film Hour 23” című dokumentumfilmből. 1968-ban Edgar Reitz filmrendező arra ösztönözte egy müncheni leányiskola diákjait, hogy saját rövidfilmeken keresztül fejezzék ki magukat. 55 évvel később (2023-ban – innen a film címe) a résztvevők, immár hetvenes éveikben, újra találkoznak, és felismerik, hogyan formálta életüket ez a kreatív munka. Hasonló módszert alkalmaz az EXPECT_Art is, így valószínűnek tűnik, hogy 2080. november 6-án (azaz 55 év múlva) mi is újra találkozunk – érdemes feljegyezni a dátumot!

Előzetes tudás az anyagokon keresztül - a CCL megtestesült megközelítése

Az EXPECT_Art projekt keretében egy barcelonai állami iskola 5. osztályos természettudományos csoportjával együttműködve az EART művész-pedagógusa az anyagok vizsgálatára fókuszáló tanulási folyamatot valósított meg. A diákok kezdetben 12 olyan anyagról fogalmaztak meg hipotéziseket, amelyek alkalmasak lehetnek kerékpáros védősisak készítésére.

A művész-pedagógus csatlakozott a tudományos projekthez, de egy alternatív megközelítést javasolt: mi lenne, ha ezeket az anyagokat az egész életciklusukon keresztül vizsgálnák – a származásuktól (kitermelés), a „növekedésükön” (feldolgozás és gyártás) át egészen a „halálukig” (újrahasznosítás vagy hulladékká válás); azzal a céllal, hogy ösztönözzék az etikai és ökológiai tudatosságot a kortárs anyagi kultúrával kapcsolatban. A tanár beleegyezett ebbe a tantervi eltérésbe, amely túlmutatott az anyagok ellenálló képességének fő vizsgálatán, és megkezdődött a kutatás.

A diákok digitális eszközök segítségével, képek és szövegek közvetítésével információt gyűjtöttek és rajzokat készítettek az anyagokról különböző

életciklusaikban. Bár ez a gyakorlat érdekes felfedezésekhez vezetett, a művész-pedagógus fizikai anyagokat is gyűjtött és vitt az osztályterembe, hogy a diákok közvetlen érzékszervi tapasztalatot is szerezhessenek rólok. A klónféle anyagokkal való ismerkedés személyes és családi történeteket hívott elő, ahogy a diákok saját magukra és élményeikre ismertek rá a tárgyak, anyagok és helyszínek kapcsán.

A folyamat az anyagok életútjának világtérképen való közös ábrázolásában csúcspodott ki, elősegítve annak a tudatosítását, hogy azok miként haladnak át különböző területeken és kultúrákon életük során. A diákok személyes viszonyait az anyagok globális mozgásaihoz kapcsolva a tanulók az ökológiai valóságot családi hátterekhez, migrációs történetekhez és az osztályban lévő egyéni és kollektív történetek hétköznapi megjelenéséhez kötve értelmezték.

Hasonló módszert alkalmaz az EXPECT_Art is, így valószínűnek tűnik, hogy 2080. november 6-án (azaz 55 év múlva) mi is újra találkozunk - érdemes feljegyezni a dátumot!

Nyári egyetem

2026

Hamarosan további részletekkel jelentkezünk az idei EXPECT_Art Nyári Egyetemről. A program egész Európából várja a mesterképzésben tanuló hallgatókat, akik szeretnék elmélyíteni tudásukat a kulturális műveltség oktatásban betöltött szerepéről, a művészeti tantervek dekolonizációjáról, valamint a művészetek tanulásban és tanításban való alkalmazásáról.

Kíváncsi vagy, milyen élményre számíthatsz? Nézd meg az első nyári egyetem legemlékezetesebb pillanatait!